GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 187. Piątek 16. sierpnia 1850. Rok bieżący gazety **39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń. 12. sierpnia. Dnia 13. sierpnia wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CX zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, a to tymczasem tylko w niemieckim języku osobno.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 327. Dekret ministerstwa wyznań religijnych i nauki publicznej z 30. lipca 1850, obowiązujący dla całego obwodu państwa, którym w skutek najwyższego postanowienia z 29. lipca 1850 ogłoszony jest przepis o zaprowadzeniu teoretycznego rządowego egzaminu z umiejętności jurydyczno-politycznych.

Z tym zeszytem wyjdzie także i będzie rozesłany trzydziesty siódmy zeszyt dodatkowy, który zawiéra najuniżeńszy projekt ministra wyznań religijnych i nauki publicznej do powyższego dekretu nr. 327.

Następnie wyjdzie dnia 13. sierpnia 1850 i będzie rozesłany CXI zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, a to jak w niemieckiem wydaniu osobno, tak też we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 328. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 7. sierpnia 1850 dla wszystkich krajów koronnych, w których nowa organizacya sprawiedliwości jest obowiązująca. Rozporządzeniem tem przepisane są na mocy najwyższego postanowienia z 5. sierpnia 1850, dla tych samych krajów koronnych nowe postanowienia o rozmaitych gałęziach praktyki sądowej i o praktycznych egzaminach sądowych, które zacząwszy od 30. sierpnia 1850, wchodzą w moc obowiązującą.

Z tym zeszytem wyjdzie także i będzie rozesłany 38. zeszyt dodatkowy zawiérający najuniżeńszy projekt ministra sprawiedliwości do powyższego pod nr. 328 rozporządzenia.

Dnia 13. sierpnia 1850 r. wyjdzie także i będzie rozesłane włosko-niemieckie podwójne wydanie I zeszytu powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa wydanego d. 5. stycznia 1850 tylko w niemieckiem, a 12. sierpnia w czesko-niemieckiem podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 1. Patent cesarski z 30. grudnia 1849, którym wydano i ogłoszono konstytucyę dla arcyksięstwa Austryi poniżej Anizy wraz z należącą do niej ustawą o wyborach na sejm.

Lwów, 1. sierpnia. Dla wsparcia dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu Tarnowskiego, wpłynęła do dominium Jaśliska obwodu Sanockiego kwota 8 złr. 34 kr. m. k.

C. k. prezydyum krajowe ma sobie za miły obowiązek podać ten szczodrobliwy dar z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Kraków, 1. sierpnia. W dalszym ciągu nadesłano następujące składki pieniężne na korzyść mieszkańców obwodu Tarnowskiego powodzią dotkniętych do gubernialnej komisyi. a) Z obwodu Stanisławowskiego 4 złr. 37 kr.; b) z obwodu Wadowickiego 5 złr. m. k., któreto dary podaja się z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Z c. k. komisyi gubernialnej.

Sprawy krajowe.

(Depesze telegraficzne.)

Korespondencya austryacka zawiéra następujące depesze telegraficzne:

Ateny, 6. sierpnia. Blizki wyjazd króla został ogłoszony. Prowizoryczna rejencya, złożona z ministrów i królowy na czele, i uznana od obu izb, obejmuje rządy podczas niebytności Jego. Ministrowie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości podali się do dymisyi. Delijanni został mianowany ministrem spraw wewnętrznych.

Turyn, 9. sierpnia. Kościelny dziennik „Armonia" przestał wychodzić. Rząd zdaje się być zdecydowanym niedozwolić powrotu arcybiskupowi. Trybunał apelacyjny nakazuje sekwestracyę wszystkich dóbr arcybiskupich. Jeneralny ekonomat królewski skonfiskował klasztor i wszystkie posiadłości Serwitów. Wojska skonsygnowane już od dwóch dni. Agitacya ludu wzmogła się z powodu zaprowadzenia stępla.

Wiedeń, 10. sierpnia. Weszło tu niejako w zwyczaj szukać w każdym kroku rządu przy wykonaniu dzieła organizacyi, rozwiązania owej wielkiej politycznej kwestyi spornej, którą zwykły obejmować wyrazy: centralizacya i federacya. Na każde postanowienie, na każdy krok rządu zapatrują się sprzeczne stronnictwa z tego stanowiska, i ganią je lub okrzykami witają o tyle, o ile owe kroki rządu tym dążnościom są przeciwne lub im sprzyjają. Dążenie pojedynczych narodowości do wyłącznego politycznego bytu bez względu na żyjących między niemi w tych samych okręgach współobywateli różnego pochodzenia, przyczynia się do przeniesienia wszystkich miejscowych niesnasek i zawiści w debatę nad organizacyą krajów koronnych i okręgów. Te dążności przebijają się wszędzie, gdzie idzie bądź o polityczny podział, lub zaprowadzenie sądów, bądź o kościół, lub szkoły. Nawet aż do siedziby władz centralnych pną się pretensye dążności stronniczych i domagają się, aż za stołem najwyższego trybunału, ba nawet w radnych salach najwyższych dykasteryów, takiej reprezentacyi odrębnych interesów i odrębnych zachceń, które tak są sprzeczne z myślą jednostajnego kierunku i jednostajnych instytucyi, że gdyby na nie zezwolono, natenczas jedność nawet w siedzibie władzy państwa wnetby tylko z nazwiska istniała. Do tego pomieszania pojęć i pretensyi przyczyniła się zapewne niemało błędna zasada, według której wielu kroki rządu ocenia i mierzy.

Jakkolwiek żadnej niepodlega wątpliwości, że rząd w każdym kroku swoim ściśle zachowuje zasadę jedności i równego uprawnienia, to znowu równie pewną jest rzeczą, że te zasady niemogą w każdym pojedynczym akcie rządu ostatecznie być rozwiązane. Przy organizacyi wielkiego państwa wychodzą na jaw jeszcze inne potrzeby i inne konieczności, które to samo mają prawo i równie są nieodzowne jak najwyższe zasady, które z większą daleko jasnością pojąć należy, aniżeli je uznaje namiętność stronnictw wyzyskująca te najwyższe zasady ku dopięciu odrębnych swoich celów. Są to potrzeby administracyjne, które zaspokoić koniecznie należy, jeżeli rząd ma być prowadzony i stosownemi wydatkami pokryty. Te administracyjne potrzeby stanowią właśnie ową praktyczną i trzeźwą stronę, którą ogólne zasady w życie mają wprowadzić i w należytej mierze zastosować. Organizacya najwyższego trybunału zdaje nam się być jedną z owych kwestyi, w których dążności stronnicze więcej dały dowodów nieświadomości, aniżeli trafnego pojęcia. Naszem zdaniem nieszło tam o zwycięztwo jednej z wielkich przeciwnych sobie dążności. Przedewszystkiem i głównie na to uważać należało, aby jedność państwa nie była wstrząśnioną. Wyłączną kwestyą debaty mogło być tylko, jakie urządzenia są potrzebne do uzdolnienia najwyższego trybunału państwa, aby należycie dopełnił swoje wysokie funkcye sądownicze. Podział jego przemawia za słusznością naszego zdania. Podział senatów według krajów koronnych lub narodowości naruszyłby jedność w jego funkcyach w równym stopniu jak miejscowe onych rozłączenie. Organizacya Galicyi, która niebawem ostatecznie będzie załatwiona, poruszy nanowo wszystkie podobne dążności. Lecz i tu mniej zapewne iść będzie o zaspokojenie narodowych zawiści, niż o zadość uczynienie potrzebom publicznym, których dokładne pojęcie służyć powinno za prawidło w ocenieniu tego ważnego kroku rządowego. (Oe. C.)

(Postanowienia prowizorycznej ustawy o gminach okręgowych.)

Wiedeń, 10. sierpnia. Koresp. austryacka pisze co następuje: Z ważniejszych postanowień będącej dopiero w projekcie prowizorycznej ustawy o gminach okręgowych zasługują najszczególniej na wzmiankę następujące: Wydział okręgowy ma się składać nie zmniej jak z dwunastu a najwięcej trzydziestu członków. Liczba członków wydziału będzie wyznaczona na zasadzie liczby ludności okręgowej.

Do wyboru okręgowego wydziału powołani są z każdej gminy sądowego okręgu przełożony (burmistrz) i przynajmnniej jeden z grona wydziału gminy większością głosów obrany deputowany. Gminy z 18 mężami wydziału obierają dwóch, z 24 mężami wydziału trzech, gminy z trzydziestoma, czterech takich deputowanych. Wybór odbywa się ustnie i publicznie. Instrukcyi niewolno ani dawać ani przyjmować, a prawo głosowania powinno być tylko osobiście wykonywane. Obieralnymi dla okręgowego wydziału są wszyscy, którzy do politycznego okręgu gminy jako członkowie należą. Jeżeli który z członków wydziału obwiniony jest o jaką zbrodnię, albo o przestępstwo wynikające z chęci zysku lub obrażające moralność publiczną, zostaje jego prawo brania udziału w sesyach okręgowego wydziału aż do zapadnięcia decyzyi zawieszone. Tylko wojownicy, kapłani, urzędnicy publiczni, przeszło sześćdziesięcioletnie osoby, tudzież indywidua czynne jako członkowie w dwóch po sobie następujących peryodach, mogą się od padłego na nich wyboru uchylić. — Przynajmniej dwa razy w rok zwołuje starosta okręgowy wydział na zwyczajne zgromadzenie, zresztą wyjąwszy nadzwyczajne nagłe przypadki, ma go tylko wtedy zwołać, jeżeli najmniej jedna trzecia część członków tego się domaga, albo jeżeli mu obwodowy prezydent nakaże. Zakres działania wydziału okręgowego jest już wiadomy, zasiłki na pokrycie potrzeb okręgu, należy uzbierać przez rozkład na stałe monarchiczne podatki od wszystkich gmin. Osobna ustawa wyznaczy dla każdego koronnego kraju kwotę, jaką okręgowy wydział przez taki rozkład nakazać może. Za pozwoleniem obwodowego zastępstwa może okręgowy wydział zaciągać pożyczki, które z doliczeniem zaciągniętych już długów nieprzywyższają wyznaczonej dla koronnego kraju kwoty procentowej. Po za kres tej granicy potrzebna jest ustawa krajowa. Wydział okręgowy będzie na trzy lata obrany.

(Rozporządzenie ministerstwa handlu.)

Wiedeń, 7. sierpnia. Rozporządzenie ministeryum handlu, ddto. 27. lipca 1850, ważne dla całej monarchyi, względem zaprowadzenia asygnacyi pocztowych za złożeniem w gotówce tyczących się kwot.

Dla ułatwienia przesełek pieniężnych przez pocztę, wychodzi względem zaprowadzenia asygnacyi pocztowych następujące rozporządzenie, od dnia 1. października 1850 obowiązujące:

1) W urzędach pocztowych, zawiadowanych przez urzędników skarbowych można składać do dalszej przesełki kwoty pieniężne aż do 50 zlr. za asygnacye brzmiące na urzęda pocztowe równej rangi. Osobnem obwieszczeniem jeneralnej dyrekcyi poczt wymienione będą te urzęda pocztowe, u których można składać przesełki pieniężne, tudzież które będą wypłacać zaasygnowane kwoty. Rozciągnienie środka tego i na inne urzęda pocztowe nastąpi według potrzeby jaka się później okaże.

2) Za podobne asygnacye opłacać się ma należytość pocztowa przypadająca za zwykłe przesełki pieniężne w banknotach.

3) Wypłata zaliczonych w gotowiźnie kwot pieniężnych nastąpi zawsze po przesłaniu „aviso“ okazicielowi asygnacyi, który na jej odwrotnej stronie pokwitować ma otrzymanie tyczącej się kwoty.

4) Zakład pocztowy przyjmuje na siebie odpowiedzialność za złożone w gotówce kwoty pieniężne, tak jakby za przesełki pieniężne przeliczone i sprawdzone. (Ll.)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 10. sierpnia. Według doniesienia dziennika „Neuigkeits-Bureau“ wyszedł od samego J. M. Cesarza rozkaz do wzniesienia cytadeli we Lwowie na górze, gdzie niegdyś były szańce tureckie. Budowa ma się rozpocząć natychmiast, lecz dopiero w roku 1853 może przyjść do ukończenia. Cytadela składać się będzie z pięciu wież i jednej koszary; projekt jednak budowy nie jest jeszcze zupełnie wypracowany. Objętość murów wynosić ma do 8000 sążni kubicznych a koszta ich około 350.000 zlr. śrebr. Licytacyę względem tyczących się dostaw rozpoczęto już 22. z. m.

— Jego cesarzew. Mość arcyksiążę Franciszek Karol wraz z małżonką arcyksiężną Zofią odjadą w towarzystwie arcyksiążąt Ferdynanda, Karola i Ludwika do Ischl, i zabawią tam cztery do sześć tygodni.

— J. M. Cesarz udaje się temi dniami (najdaliej 16.) do Ischl, zkąd przedsięweźmie dalszą podróż przez góry na Salcburg do Insbrnku dla powitania tam J. M. Cesarza Ferdynanda. Z końcem bieżącego miesiąca spodziewany jest J. M. Cesarz w Wiedniu z powrotem.

— 21szy rok urodzin J. M. Cesarza obchodzony będzie uroczyście w Ischl w gronie cesarskiej rodziny. Oprócz innych członków ces. rodziny przybyć tam ma także J. M. Cesarzowa matka bawiąca obecnie w Insbruku. (Ll.)

(Kurs wiedeński z 10. sierpnia 1850.)

Obligacye długu państ. 5% — 96$^5/_8$; 4$^1/_2$% — 84$^1/_{16}$; 4% — 75$^1/_2$; 2$^1/_2$% — 51$^1/_2$. Akcye bank. 1163. Losy z 1834 r. 181; z 1839 r. 117$^1/_8$. Akcye kolei półn. 110$^7/_8$.

Hyszpania.

(Wiadomości potoczne z Madrytu z dnia 2. sierpnia.)

Madryt, 2. sierpnia. Książę i księżna Montpensier wyjechali wczoraj wieczór do Sewili. Pożegnanie familii królewskiej było bardzo rzewne. Królowa Izabela II., księżna Montpensier jej siostra, król Franciszek Assisi, królowa Marya Krystyna i książę Montpensier byli głęboko wzruszeni. Królowa Izabela i jej siostra płakały rzewnemi łzami przy pożegnaniu.

Prezydent rady ministeryalnej wyjeżdża pojutrze do Puerto-Llano.

Jutro o szóstej godzinie wieczór ma królowa przyjmować w prywatnej audyencyi, i ze zwykłemi ceremoniami lorda Howden nowego ambasadora królowy angielskiej u naszego dworu, który złoży swoje listy wierzytelne. Królowa Izabela zupełnie już wyzdrowiała i w przyszłą niedzielę wyjedzie zapewne po raz pierwszy z domu.

Dekret rozwiązania izby prawodawczej ma wyjść 5. lub 6. b. m. W takim razie odbyłyby się wybory w wrześniu a Kortezy zebrałyby się w październiku.

Dziennik „Heraldo“ zbija wszystkie pogłoski o zmianie gabinetu, jako zupełnie bezzasadne.

Gazeta rządowa ogłasza traktat pocztowy zawarty między Hyszpanią a Portugalią.

Zdaje się być rzeczą pewną, że jenerał Cordova otrzymał dymisyę z posady jeneralnego kapitana Madrytu.

Gazeta rządowa ogłosi w tych dniach nazwiska nowo mianowanych senatorów, między którymi się znajduje jenerał Evarist San-Miguel.

Izby portugalskie zajmowały się przed odroczeniem dyskusyą nad projektem ustawy względem wolnego wywozu towarów bawełnianych, lecz niemogąc powziąć stanowczej uchwały odroczono dalszą dyskusyę aż do przyszłego zwołania izb. (Ind.)

Anglia.

(Depesza telegraficzna.)

Londyn, 7. sierpnia. Przy wyborze członka parlamentu w Lambeth, w części miasta Londynu, wybrano kandydata radykalistów.

(Rozprawy w izbie niższej. — Wniosek rady municypalnej w Edymburgu.)

Londyn, 7. sierpnia. Izba niższa uchwaliła na wczorajszem posiedzeniu po długiej debacie, że się zajmie dyskusyą nad bilem tyczącym się odroczenia statutu zbrodni i przestępstw w Irlandyi.

W końcu wczorajszego posiedzenia przystąpiła izba do trzeciego odczytania bilu przyznającego pensyę 12000 funt. szt. księciu Cambrige i odrzuciła większością 108 głosów przeciw 39 poprawkę pana Hume redukującą tę rentę na 8000 funt.

Dzisiejsze posiedzenie izby niższej odbyło się w nowej sali. — Porobiono wiele zmian, galerye poboczne zbliżono do siebie blisko o trzy stopy. Tym sposobem mogą stenografowie daleko lepiej słyszeć co się mówi w sali. Kanclerz skarbu oznajmił, że każe niezwłocznie złożyć w kasie oszczędności w Dublinie 30.000 funt. szt. uchwalonych przez parlament. Na wniosek jednego z członków przystąpiła izba do powtórnego odczytania bilu tyczącego się sprzedaży obciążonych dóbr w Irlandyi. Przy odejściu kuryera mówił prokurator jeneralny przeciw tej propozycyi.

Rada municypalna w Edymburgu uchwaliła na nadzwyczajnem posiedzeniu, aby lordowi Gough nadano prawo obywatelstwa w dowód podziwienia świętych zasług jego w Indyach, na przykładku dobrej nadziei, Hyszpanii i w Chinach. (Ind.)

Francya.

(Wiadomości bieżące z Paryża z d. 7. sierpnia.)

Paryż, 7. sierpnia. Głoszony projekt założenia obozu pod Versailes nie przyjdzie do skutku. Wydział zgromadzenia narodowego, któremu poruczono sprawdzenie żądanego kredytu dodatkowego dla ministeryum wojny, postanowił podobno 14 głosami przeciw 1 wykreślić z rubryki 185.000 franków jako niepotrzebny wydatek na ściągnienie pod Versailes obozu. Minister wojny pospieszył przeto z oświadczeniem się jeszcze przed zapadłą decyzyą wydziału: iż dla wznieconych przez złą wiarę niechęci z powodu zapowiedzianego ściągnienia obozu pod Versailes, sam od tego planu i od żądania dodatkowego kredytu odstępuje.“

Ogłoszono tu następującą półurzędową notę: „Assemblée Nationale“ z 6go sierpnia zawiera artykuł podający w wątpliwość stan zupełnego pokoju w Paryżu. Jesteśmy upoważnieni do tego oświadczenia, iż podobne wnioski zupełnie są bezzasadne. — W moc dekretu prezydenta republiki rozwiązano gwardye narodowe w Manosque, Sisteron Chateauroux i Volonne.

Donoszą nam za rzecz pewną, iż kilka północnych gabinetów wezwało „dwory w Wiesbaden i Clarement“, izby się porozumiały między sobą względem przedłużenia prezydentury Ludwika Napoleona, zwłaszcza że tylko przez ścisły związek tych trzech stronnictw monarchicznych można skutecznie zapobiedz nowej rewolucyi. Zdaje się, iż kwestya ta przyjdzie do rozpoznania na majacym się odbyć w Wiesbaden kongresie, i że niektórzy naczelnicy partyi orleańskiej wybierają się tamże w podróż. Mówią nawet, iż książę Nemours zamyśla udać się „incognito“ do Wiesbaden, dla odbycia w tej mierze konferencyi z hrabią Chambord.

Upał doszedł w Paryżu wczoraj do 34$^1/_2$° C. w cieniu, a w ciągu popołudnia i wieczór zerwała się nad miastem burza trzykrotnie. Padały przytem deszcze tak nawalne i ustawiczne, iż w niektórych ulicach sięgała woda 4 do 5 stóp nad poziom, zalała sklepy i zatopiła piwnice, i wyrządziła znaczne szkody. Na jednem pochyłem miejscu przedmieścia Montmarte stanęło małe nawet jezioro, po którem wnet pływali ulicznicy paryzcy. (Bres. Z.)

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż. 8. sierpnia. Mówią tu wiele o wielkim obiedzie, jaki zamyśla dać prezydent republiki oficerom i podoficerom pułków będących załogą w Paryżu. Zdaje się, że prezydent zniewolony zrzec się obozu wersalskiego obrał ten środek do zjednania sobie popularności w armii.

W poniedziałek wyjeżdża prezydent republiki z Paryża. Z listów z departamentów umieszczanych w dziennikach elyzejskich z pewnością wnosić można, że prezydent republiki we wszystkich miastach, które zwiedzi, przyjęty będzie z wielkim entuzyazmem. Ludwik Bonaparte daje w tej podróży dowód niepospolitej energii; zwiedzi on bowiem nietylko departamenta przychylne idei napoleońskiej ale także departamenta znane z exaltowanego sprzyjania większej części ludności sprawie socyalistycznej, które posłały do zgromadzenia narodowego reprezentantów należących do najzaciętszej opozycyi. Bliskie zwołanie rad jeneralnych jest już równie jak podróż prezydenta przedmiotem dyskusyi dziennikarskiej. Członkowie prawej strony zgromadzenia narodowego odjeżdżają do swoich departamentów z postanowieniem nieodzownem popierać ile możności rewizyę konstytucyi; lecz i oni różnią się w zdaniach swoich; jedni bowiem pojmują rewizyę konstytucyi w duchu przydłużenia władzy prezydenta republiki, drudzy znowu pojmują tę rzecz w sposób ogólny bez znaczenia, jakie jej nadają przyjaciele pałacu Elysée.

Mianowicie legitymiści opierają się najwięcej pretensyom stronnictwa sprzyjającego pałacowi, i łatwo być może, że śród konfliktu zachodzącego między frakcyami większości z powodu tej różnicy w dażeniu do rewizyi konstytucyi, umiarkowana partya republikańska odniesie zwycięstwo, to jest, że większość rad jeneralnych nieprzedłoży żadnego wniosku w tym względzie i kwestya rewizyi przyjdzie do rozwiązania według warunków przepisanych w samej konstytucyi. (Indep.)

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Turyn. 8. lipca. Na rozkaz Arcybiskupa odmówiono ministrowi handlu ostatnich sakramentów i kościelnego pogrzebu. Tylko na energiczny list ministra wojny cofnięto zakaz pogrzebu. Na przedstawienie municypalności zażądało ministeryum, aby arcybiskup złożył swój urząd. Gdy ten się wzbraniał to uczynić, zawieziono go do fortecy Fenestrella. Czemprędzej przywołał król do siebie kuryerem pana Siccardi. Dla zapobieżenia excesom zawieziono wszystkich serwitów pod eskortą gwardyi narodowej i karabinierów do klasztoru w Saluzzo i Alessandria.

Florencya. 8. Według dziennika „Statuto" odpowiedział już piemontski rząd obszernie na notę kardynała Antonelli.

Arezzo. 7. sierp. Noszenie czerwonych sukień i znamion zakazano.

Wenecya, 10. Wojskowa komenda w Padwie ogłosiła, że trzech obżałowanych, którzy byli zawikłani w ostatni wielki proces polityczny, umknęło z więzienia w Este. Kto ich schwyta, otrzyma 50 talarów nagrody.

(Decretum Urbis et Orbis.)

Rzym, 29. lipca. Jego Świątobliwość Papież kazał dziś kardynałowi Lambruschini ogłosić dla całego katolickiego chrześciaństwa rozporządzenie, które przełożone z łacińskiego brzmi jak następuje:

„Decretum Urbis et Orbis." Papież Pius IX, najświątobliwszy nasz Pan, doznał od początku swego pontyfikatu najsilniejszej opieki ze strony najświętszej Maryi Panny. A najszczególniej wtedy, gdy łodzią Piotra zaczęły miotać w tych czasach tak strasznie jak prawie nigdy przedtem okropne burze, i gdy on sam zmuszony był w tych smutnych dniach uciekać z swej stolicy, i przez wiele miesięcy ubolewać w oddaleniu nad grasującą bezkarnie we wszelkich kierunkach chorobą błędów i nad zajęciem duchownych domów przez zgraję obłąkanych ludzi, którzy w nich boskie i ludzkie prawa zniszczyć chcieli. A że Ojciec święty pamięta, jak w przeszłym roku, dnia 2. lipca, w którym kościół uroczyście obchodzi święto Nawiedzenia Panny Maryi, oddalono z Rzymu jarzmo teroryzmu i niezadługo potem za pomocą, radą i bronią sławnych ludów i książąt, przywrócono znowu apostolskiej stolicy świeckie jej panowanie, przeto oświadczył biskupowi z Porto, Rufina i Civitavecchia, oraz prefektowi kongregacyi obrządków kościelnych, kardynałowi Aloizemu Lambruschini, że idąc w ślady swych poprzedników, świętej pamięci Piusa V. i Piusa VII., i chcąc dać trwały dowód swej wdzięczności przenajświętszej Pannie, która tak jemu jako też wiernym Chrześcianom niespodzianie przyszła w pomoc, postanowił, aby dzień jej Nawiedzin obchodzono na przyszłość w całym świecie podwójnem świętem drugiej klasy (hoc ipsum Visitationis Festum ducatur in posterum per Universum Orbem ritu duplici secundae classis). Jeszcze dnia 31. maja b. r. kazał ten dekret złożyć w aktach kongregacyi obrządków kościelnych i publikować.

(Ostatnia poczta z Włoch.)

Piacenza, 3. Właśnie wyszedł lakoniczny dekret księcia zawierający tylko te słowa: „Rada gminy Piacenza jest rozwiązana. Carlo." Czternastu nauczycieli gymnazyalnych złożono z urzędu dla tego, że insurekcyjne dążności popierali. Przystąpiono natychmiast do składu nowej rady komunalnej; z oddalonych członków nie obrano już ani jednego.

Turyn, 6. Według Gazetta del Popolo hrabia Sauli ma odjechać w urzędowej misyi dla załatwienia niesnasek zachodzących między Piemontem a rzymską kuryą. Na wszelki sposób posunęły się te nieporozumienia do wysokiego stopnia, mówią nawet o klątwie, którą Rzym ma rzucić na naczelników antikościelnego ruchu w Piemoncie. — Znana hrabina Spaur, małżonka bawarskiego posła w Rzymie, przybyła do Genuy, poczem udała się w dalszą podróż na Novi do Medyolanu, pomijając Turyn. — Risorgimento z dnia dzisiejszego zawiera długi artykuł względem zdania wyrzeczonego wjednym z salonów paryzkich w przytomności panów Thiers i Montalembert, według którego państwo sardyńskie ma być podzielone i na posiadłość samych piemonckich prowincyi ograniczone. Dziennik ten przeraził się tem zdaniem, i twierdzi, że zdanie to może liczyć na pochwałe tylko w reakcyjnych kołach ultramontanów. — Dziennik „la Vespa" przestał wychodzić.

Rzym. 3. Rząd kazał sobie przedłożyć dokładne, nawet biograficznemi wiadomościami zaopatrzone spisy wszystkich tak przed rewolucyą jako też teraz jeszcze istniejących rad gminnych, tudzież wszystkie do tego należące przeglądy, z czego wnoszą, że wkrótce przyjdzie do skutku dawno pożądany plan utworzenia konsulty dla spraw finansowych w ten sposób, że gminom prawo propozycyi a rządowi prawo nominacyi przyznane będzie. — Wydana niedawno względem papierowych pieniędzy ustawa nie zrobiła na prowincyach pomyślnej senzacyi, gdyż się obawiają, aby nie stała się powodem do rozpisania nowych podatków. — Wicehrabia d'Arlincourt, który pisze dzieje najnowszego powstania we Włoszech, przybył tu z Neapolu, gdzie dłuższy czas przebywał. — Nie potwierdza się odwołanie hyszpańskiego posła Martinez de la Rosa, o którem donosił Paryski National według listu z Civitavecchia.

Niemce.

(Korespondencya telegraficzna.)

Hamburg, 9. sierpnia. Najświeższy pociąg kolei żelaznej nie przywiózł żadnych szczegółów o potyczkach, ani też jakiejkolwiek innej wiadomości. — Willisen w najnowszym raporcie przyznaje się teraz do wielkiej klęski, w której prawie wszyscy elewy artyleryi polegli. — Prawie wszystkie gmachy miasta znacznie ucierpiały.

„Oester. Correspdz." zawiera następującą depeszę telegraficzną:

Hamburg, 9. sierpnia. Duńczycy mieli cofnąć swoje forpoczty; armia szlezwicka miała znowu wkroczyć do Rendsburga.

(Obrady pierwszej izby Stanów.)

Drezdno, 3. sierpnia. Nad kwestyą kompetencyi obradowała dziś także pierwsza izba stanów. Wydział radził przystąpić do zapadłych w drugiej izbie uchwał, co też bez właściwej debaty postanowiono. Tym sposobem została zniesiona ustawa wyborcza i konstytucya z roku 1848 i dawny stan rzeczy przywrócono znowu. (D. Ref.)

(Z teatru wojny.)

Z nad Elby dolnej 8. sierpnia wieczór. Żyjemy znów w przedjutrzu stanowczej bitwy; wszystko przemawia za tem. Podczas gdy w Rendsburgu grzebano ofiary wczorajszego nieszczęścia, rekognoskowali Duńczycy całą naszą linię bojową, przyczem zawiązała się po obu skrzydłach naszych, jak mówią — pod Wittensee i Sollbrück — dość ważna utarczka forpocztowa, którą jednakże Duńczycy dość wcześnie przerwali, jak się zdaje dla tego, aby ją z dniem jutrzejszym nanowo rozpocząć. Przynajmniej domyślają się tego w armii naszej i przygotowują się bez ustanku do należytego przyjęcia Duńczyków. Pod Sollbrück miała siła duńska wynosić 1200 ludzi z 6 działami. Nieosiągniono jednakże przytem żadnego ważnego rezultatu; bo że kilkaset Duńczyków miało się dostać do niewoli, jestto poprostu pogłoska tylko, która, chociażby się potwierdziła, zapewne jeszcze przesadzoną się okaże. Daleko pewniejsza jest wiadomość, że wczoraj (a podług innych dziś dopiero) obsadzili Duńczycy już także Husum i Friedrichsstadt. (D. R.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 9. sierpnia.)

Met. Austry. 5% — $82^3/_8$; $4^1/_2$% pct. — $71^7/_8$. Akcye bank. 1218. Sard. $33^3/_8$. Hyszp. 3% — $32^{15}/_{16}$. Polskie 300 — $136^1/_2$; 500 — $81^5/_8$.

Prusy.

(Patent tyczący się odnowienia orderu Ludwiki.)

Berlin, 10. sierpnia. Wczorajszy „Staatsanzeiger" zawiera patent tyczący się odnowienia orderu Ludwiki:

„My Fryderyk Wilhelm, z Bożej łaski król pruski itd. itd. rozporządzamy na wniosek odbytej pod prezydencyą Jej Mości królowy, Naszej najukochańszej małżonki, na dniu 23. kwietnia r. b. w Charlottenburgu kapituły orderu Ludwiki co następuje: Z powodu wzniosłych przykładów, jakiemi poświęcający się patryotyzm wielu dam i panien w latach 1848 i 1849 przez pielęgnowanie rannych i inne szlachetne czyny się odznaczył, ma być odnowiony order Ludwiki, a to wyłącznie dla nadania go tym damom i pannom, które w obu latach wspomnionych przysłużyły się ojczyźnie. Krzyż orderu, który przy tej sposobności rozdzielać będziemy, będzie różnić się tem od pierwotnej dekoracyi, że na odwrotnej stronie jego miasto lat oznaczających wojny za niepodległość, liczby powyższych dwu lat wypisane będą. Dokument ten stwierdzamy Naszym własnoręcznym podpisem i pieczęcią królewską.

Dan w Sanssouci, 15 lipca 1850.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm.

Hrabia Brandenburg. (Ll.)

Rosya.

(Wiadomości z Kaukazu.)

Petersburg, 28. lipca. W poczatku miesiąca maja dowiedział się jenerał-major Wagner, szef drugiej sekcyi wybrzeża wschodniego nad czarnem morzem, że z zatoki Wnlan ruszyli rozbójnicy morscy na galarze o wiosłach. Zebrawszy w fortecy Tęgcińsku oddział 360 żołnierzy i kozaków azowskich, odpłynął z niemi jenerał Wagner dnia 9. (21.) maja na siedmiu szalupach wybrzeżnych ku zatoce Wnlan. Wycieczkę tę wykonano z wielką szybkością, a rozbójnicy morscy napadnięci znienacka porzucili swoje obronne miejsce i swój galar. Spaliwszy aul Kedem, który był ich głównem siedliskiem, natarł jenerał Wagner na drugie gniazdo piratów, na aul Besse, który się również stał pastwą płomieni.

W tych dwóch wyprawach mieliśmy tylko dwóch żołnierzy lekko rannych.

Na wszystkich innych punktach Kaukazu panuje zupełny spokój po sławnej wyprawie kozaków na brzegach rzeki Laby i ochotników na linii Lesgijskiej.

Naczelny dowódzca korpusu kaukaskiego w towarzystwie swego adjutanta, jenerała księcia Argutinskiego Dołgoruki, zwiedził źródła rzeki Samur, i oznaczył powyżej wsi Luczek korzystną pozycyę na zbudowanie warowni, która będzie bronić doliny rzeki Samur, okręgu Nukha i naszego nowego gościńca wojskowego, przecinającego wąwóz Chińsk. Jenerał-majorowi, księciu Orbeliane, polecono roboty około fortyfikacyi z oddziałem pięciu batalionów.

Z Luczek udał się jenerał-adjutant książę Woronzoff przez Derbent i Temir-Khan-Chura na linię Kaukaską. (J. de. St. P.)

Rzecz domowa.

Protokół

dwudziestego szóstego (nadzwyczajnego) *posiedzenia Wydziału miasta Lwowa dnia 22. lipca 1850.*

(Dokończenie.)

Referent Radźca Teodorowicz.

2. Na podstawie sprawozdania Sekcyi VI. i Magistratu uchwalono stanowczo, jak najspieszniej utworzyć korpus pompjerów w mieście Lwowie. Pojedyncze postanowienia tej uchwały są następujące:

a) korpus pompierów ma się składać: z jednego inspektora z roczną płacą 600 złr. m. k. i bezpłatnem pomieszkaniem; z dwóch dyrygentów sikawek, pierwszy z roczną płacą 150 złr. i dodatkiem na pomieszkanie 100 złr., drugi zaś z płacą 100 złr. i dodatkiem na pomieszkanie 50 złr. m. k.; z czterech przewodników, z których pierwszy 50 złr., reszta zaś po 24 złr. m. k. rocznie pobierać ma, prócz wolnego pomieszkania w kasarni i innych pompierom przyzwolonych korzyści; z 40 pompierów ze stanu profesyonistów i 20 pompierów ze straży municypalnej; pierwsi pobierać będą jako stałe wynagrodzenie po 1 złr. m. k. miesięcznie, prócz stosownej remuneracyi w razie pożaru, tudzież dostaną wolne pomieszkanie, częściowe odzienie, bezpłatną pomoc w czasie słabości i bezpłatny pogrzeb w razie śmierci; drudzy zaś dodatek po 2 kr. m. k. dziennie. Wydatek na utrzymanie i remuneracye ustanawia się na ogółową ilość 3453 złr. m. k.

b) Sprawione będą dwie sikawki, pierwsza dziesięciowiadrowa i z takiem urządzeniem, żeby do niej woda nietylko z własnej skrzyni lecz także z rezerwoarów przez wór skórzany bezpośrednio sprowadzaną była, podług modelu tryestyńskiego w cenie 660 złr. m. k., za którą, ponieważ p. Pietsch 3 starych i do reparacyi niezdolnych sikawek w szacunku 420 złr. m. k. przyjmuje, w dodatku 240 złr. m. k. gotowizną dopłacić się ma; druga mniejsza sikawka o dwóch kołach z kiszką skórzaną 20 stóp, a kiszką konopianą 12 sążni długą, także podług modelu tryestyńskiego, za 430 złr. m. k. przez mosiężnika Zygmunta Moser zrobioną będzie.

c) Ma być sprawiony wóz pojedyńczy, służący do spiesznego odstawiania pompierów, tudzież narzędzi do gaszenia na miejsce pożaru, — na co przeznacza się 150 złr. m. k.

W celu spiesznego wprowadzenia w życie tej instytucyi, zatwierdzono następnie postanowienia następujące: rozpisać konkurs do obsadzenia posady inspektora i zawezwać dotyczących rzemieślników dla wybrania dyrygentów sikawek; werbowanie pompierów natychmiast rozpocząć i wybór Sekcyi VI. polecić; zawiadywanie sprawami ogniowemi polecić Sekcyi VI., dopóki właściwy do tego komitet ustanowionym nie będzie; pomnożyć rezerwoary wody i zbudować śluzy na Peltwi; wejść w układy z assekuracyami zabezpieczenia od ognia względem konkurencyi do wydatków. Inne zaproponowane szczegółowe urządzenia polecono Sekcyi do sprawdzenia. Nakoniec

d) uchwalono, ażeby pretensye miasta do byłego inspektora budowniczego Jana Salzmann w kwocie 146 złr. 40 k. m. k., mianowicie 83 złr. 20 kr. jako ilość z otrzymanej z powodu przedsięwziętej podróży dla osiągnienia doświadczeń takowych instytucyi w Warszawie, Wiedniu i Tryeście, przedpłaty za zwrotem 200 złr. resztującą, tudzież 65 złr. m. k. jako przewyżkę z pensyi za czas od 13. do 30. kwietnia 1850, potrącając przypadającą mu należytość z pauszale na konia 1 złr. 40 kr. m. k. — ze względu na poniesione w tej podróży trudy i jego zasługi około miasta Lwowa, w kasie miejskiej całkowicie odpisano.

Koniec posiedzenia o 8 godzinie.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 14. sierpnia.)

Lwów. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 16r. 30k.; żyta 11r. 55k.; jeczmienia 9r. 52k.; owsa 6r. 45k.; hreczki 9r. 30k.; kartofli 3r. 15k.; — cetnar siana kosztował 2r. 5k.; okłotów 1r. 30k.; — za sąg drzewa bukowego płacono 33r., dębowego 28r., sosnowego 24r. 15k. w. w. Mąka, krupy i reszta drobnej sprzedaży w cenach dawniejszych.

(Ceny targowe w obwodzie Stanisławowskim.)

Stanisławów, 4. sierpnia. Według doniesień handlowych z Stanisławowa, Halicza, Nadwórny i Buczacza sprzedawano tamże na targach w drugiej połowie lipca w przecięciu korzec pszenicy po 14r.30k.—14r.—14r.—10r.; żyta 11r.30k.—10r.—10r.—8r.; jęczmienia 8r.36k.—0—8r.—7r.; owsa 6r.—5r.50k.—6r.—5r.30k.; hreczki 10r.30k.—0—0—7r.; kukurudzy 9r.8k.—10r.—8r.30k.—8r.; kartofli 6r.—0—4r.10k.—0. Cetnar siana kosztował 4r.30k.—0—0—2r.30k.; wełny tylko w Stanisławowie 100r. Sąg drzewa twardego 15r.—10r.—6r.15k.—10r., miękkiego 9r.—8r.—5r.—9r. Za funt mięsa wołowego płacono 9k.—9k.—8½k.—9k. i za garniec okowity 4r.—2r. 55k.—2r.30k.—2r.40k. w. w. Nasienia konicza niesprzedawano.

Kurs lwowski.

Dnia 16. sierpnia.

W monecie konwencyjnej.	gotówką złr.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	5	25	5	29
Dukat cesarski	5	27	5	30
Półimperyał zł. rosyjski	9	27	9	30
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	40	1	41
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	98	10	98	23
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	98	30	99	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 10. sierpnia.)

Amsterdam 161 p. 2. m. Augsburg 116½ p. uso. Frankfurt 116 p. 3. m. Genua 135 l. 2. m. Hamburg 171 l. 2. m. Liworno 114⅛ p. 2. m. Londyn 11.36 p. 3. m. Medyolan — —. Paryż 137¼ l. 2. m. Agio dukata ces. 21½. Napoleondor. 9.18. Szufryn. 16. Agio srebra 15⅝.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. sierpnia. Książę Lubomirski Jerzy, z Przeworska. — Hr. Borkowski Henryk, z Zaleszczyk. — PP. Mosch Karol, c. k. radzca gub., z Borczowie. — Major Ludwik, z Mostów.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. sierpnia. PP. Ujejski Edward, do Melny. — Ujejski Erazm, do Lubszy. — Drohojewski Eustachy, do Łukawic. — Lewicki Józef, do Bonowa. — Kowalski Adam, do Berczy. — Polanowski Aleksander i Moraczewski Jan, do Szmitkowa. — Lang Ignacy, do Wolicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. i 15. sierpnia:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	28 1 5	+14°	+24,4°	wschodni	pogoda
2 god. zr.	28 1 7	+24°	+12°	połud.-wschodni	pochm.
10 g. w.	28 1 5	+16°		wschodni	pogoda
6 god. zr.	28 1 5	+14°	+24,3°	wschodni	pogoda
2 god. zr.	28 1 5	+24°	+12,5°	połud.-wschodni	„
10 g. w.	28 1 4	+17°		—	„

T E A T R.

Dziś: komedye niem. „**Hinüber-Herüber**“ i „**Der Färber und sein Zwillingsbruder.**“

Jutro: opera niem. „**Ernani.**“

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.